

Murat Uyrakulak

Har

ROMAN

MURAT UYURKULAK

HAR

BİR KİYAMET ROMANI

Can Çağdaş

Har: Bir Kıyamet Romanı, Murat Uyurkulak

© 2022, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Metis Yayınları, 2006

Can Yayınları'nda 1. baskı: Ekim 2022, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 3 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Düzeltili: Melis Ofilas

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak tasarımı: Ayşe Merdit / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: İmak Ofset Basım Yayın Tic. ve San. Ltd. Şti.

Akçaburgaz Mah.137.Sokak No:12

Esenyurt, İstanbul

Sertifika No: 45523

ISBN 978-975-07-5857-7

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750758577

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

MURAT UYURKULAK

HAR

BİR KIYAMET ROMANI

ROMAN

♥can

Murat Uyurkulak'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Delibo, 2020

Hoca, Baba, Amca, Ben, 2021

Merhume, 2021

Tol, 2022

MURAT UYURKULAK, 1972'de Aydın'da doğdu. İzmirli. İstanbul'da yaşıyor. *Tol* (2002), *Har* (2006), *Merhume* (2016), *Delibo* (2020) adlı romanları; *Bazuka* (2011) ve *Hoca, Baba, Amca, Ben* (2021) adlı öykü kitapları bulunuyor. Roman ve öyküleri 10 dilde yayımlandı.

Ali Serkan Erođlu'na...

Uđur Kaymaz'a...

“ ...

Yalnız Ortadoğu'da el altında satılan bir atlas
Kim demiş on sekiz yaşından küçükler okuyamaz.”

Ece Ayhan

AHD-İ MAZİ

Bab 16

Terkip

“Pınarbaşında oturdum, ahreti seyretti durdum...”

Bursa ağıdı

Kardeşimin vefatından önce, parklarda dolanırken çitlediğimiz çekirdek ailemizi muadillerinden ayıran hiçbir özellik yoktu. Bir kalıp teneke peynirine benzerdik, öyle bildik, ak, delik ve peynirin kalıbını aşan sıfatlarla sürünür giderdi cümle ailemiz: babam, annem, ben, kardeşim erkek... Âlem yaygarasına karşı tek sesli ve kederli bir kuartet...

Vaktiyle püriftihar elçi soyundan sızdığına delalet saydığı iştahlı gövde kılları ağırıp hatları kavis kazandıkça yumuşak beyaz bir yastığa benzeyen, eve yolu düşen tüm pestil tanışlarda bir tür uyku hali hasıl eyleyen emekli memur babamızın en büyük zevki, hane köşelerinde maça kızı kıraat etmektir. Karenin üç ak bunağını, elindeki kara kozları tuhaf hırıltılar eşliğinde masalara çarpa çarpa ifrit etmeye bayılırdı. Bir başka dev zevkinin, market kasalarındaki birbirinden maça kızların esmer uzuvlarına el atmak olduğunu öğrenmemize, bir kangal kurtlu sucuk vesile oldu. Annemi öğürten kurtlarına merakla baka baka markete götürdüğüm kangalı

nazikçe aldılar, sucuğu yaşıyla oransız kabarmış babamı öfkeyle verdiler. Halbuki babam, herkesin herkesle halvet olacağı günlerden ürkenler kavmindendi. Annemden yana da külliye vejetaryendi.

Annem besili bir tavuktu. Mutfakta mesai yapa yapa düdüklü tencereye dönmüştü. Gerek sofraya ahalisini helme fasulyeler eşliğinde kendinden geçirmek, gerekse beş para etmez meselelerde yerli yersiz gıdaklamak bakımından bir ömre bedeldi. Lakin evin içinde lastik top gibi oradan oraya çarparken ve tüyleri babam vasıtasıyla tek tek yolunurken, öttürdüğü düdüğü kimseler duymazdı.

Kardeşlerin irisi sıfatıyla ben, ailemizin maddi açıdan dört adet kupkuru ömür pahasına yarım arpa boyu yol gitmezden önceki sefil dönemlerini, ekseriyetle rastlandığı gibi, hayatta başarı kaydetmek istikametinde bir hatıralar toplamına tahvil edememiştim. İftihar, itibar ve para membaı olsun hedefiyle, ziyadesiyle esnafça niyetlerle yetiştirilmeme rağmen, hep daha fazlasını isteyip koparmak üzere yazılması beklenen şahsi tarihimin bir yerinden düşüvermiştim.

O mutlak kayıtsızlığın kucağına oturmama dair bir milat belirleyemiyorum. Üzerinden zehir gibi yoksulluk tüten bir çocuk olarak zengin aile evlatlarının okuduğu bir kolejün müfredatına yalvar sümük alınan burslarla tabi kılınışımın bu kopuşta bir etkisi vardı sanırım. Mevzu bahis olan mazisi derin, mezhebi geniş, meşrebi latif okul, ihtiraslarımı bilemekten ziyade budarken, ruhumda da beklenenin aksine ılıman bir iklime sebebiyet vermişti. Zira memleket, armalı forma kuşanmamdan bir müddet sonra rulet masasından farksız bir yere dönmüş, kolejler kimseye burs koklatmaz olmuştu. Dolayısıyla geri alınamayan her tür beleş hak, daimi bir aşağılanma, bir taciz sebebi haline gelmişti. Ya gururumu bir ömür

iktisaba mani bir yalakalığa yazılacaktım ya da “başlarım istikbalime” deyip dalgama bakacaktım. İkincisini tercih ettim. Dalgalara baka baka gamsız oldum, baykuş oldum. Çizgi roman sayfalarından başlattığım seyahat, muhit birahanesinde devam etti. Şişe şişe meyler içip biner biner kunduzlar yedim. Bir garip terkip oldum.

Üzerine onca umut boca edilen büyük oğulun ortaokul sıralarından itibaren hayallerine ütülü hekim önlüğünü değil ilahın baltasını yoldaş kılmasının, kendine kolejin kibar gürbüzlerini değil mahallenin it kopuk çirozlarını müttefik seçmesinin ardından, başarı basamaklarını tırmanma vazifesi haliyle küçüğe düştü. Benden bin gün, yirmi kilo ve on santim ufak kardeşim, hem selim tabiatı hem keskin zekâsıyla ailenin muvaffakiyet projesi bakımından biçilmiş kaftandı. Babamın okkalı tarafından sekiz-on şamarını saymazsak, kaftanı kuşanmaya ikna edilmesi pek zor olmadı. İlkokulun ilk gününden itibaren, öğretmenlerinden bilumum hısım akrabaya kadar etrafı bütünü kapıkullarının gözdesi olmayı becerdi. Görende kucağına alıp oyuncak misali kurcalama arzusu uyardıran, benim çöpür ızbandutluğuma hiç benzemeyen narin güzelliği de işin içine katılınca, şöhreti mahalle hudutlarını aşan bir munis dâhi namzedi sıfatıyla anılır oldu. Öyle böyle değil, hakikaten pek tatlı, çok şeker, fazla iyi bir veletti. Adeta buralara fırlatılmış bir melekti.

Kuyruğu bu kadarcık hikâyeyle düğümlenebilecek hayat bulursanız, bana da getirin, yaşayayım. O kadarla kalmadı elbet. Planı büyük lakin izanı küçük babam, kolej kapılarında takla atmanın işe yaramadığı bir çağa girildiğini bir türlü idrak edemediğinden, kardeşim tam okul çağına vardığı sırada vahim bir hesap hatası yaparak aileyi senelerdir hazırlığı yapılan o muazzam teşebbüse seferber etti.

Şehre istisnai bir yakınlık arz eden, vaat buyurduğu konfor ile makul fiyatı arasındaki tezat hem şüphe hem iştah kabartan bir toplu konut dairesine, emlakçıyla geçirdiği alkollü bir gecenin sonunda tüm şüphelerini kupa kızı bir Su-lâvla giderip, yüklü bir peşinat eşliğinde ismini yazdırıverdi. Ertesi gün toplu konut meselesinin kardeşimin kolejlere yazılma ihtimalini taksit taksit ve ama topyekûn yok ettiği anlaşılınca, evde pandomimin hası koptu. Fakat iş işten geçmiş, annemin ocakta fazla bırakılmış düdüklü misali tiz sesler çıkardığı bir ortamda, kardeşimin dümdüz devlet okuluna kaydı yaptırılmıştı. İki-üç yıl sonra da, kardeşimin armalı formasına mal olan o dairenin fare yuvasından farkı olmadığı anlaşılacaktı. Zaten nakliyeye bile fırsat kalmadı, pelte kıvamında bir zelzele, ortada toplu konu falan bırakmadı.

Ama gelin görün ki, babam da annem de, bizzat işledikleri köklü kabahatleri bir ömür yana yana sinelerinde taşıyacak kadar kavi karakterli insanlar değildi. Bu açıdan bakıldığında, küfür yağdırılabilir sicilimle bulunmaz bir rahatlama imkânı teşkil ediyordum. Kardeşimle aramdaki belirgin müfredat eşitsizliği, o eğitimsel talih-sizlik durumu, benim kötü ünüme ün, kardeşimin civarında örgütlenen efsaneye de ilahî veçheler kazandırmıştı. Ben, sahip olduğu onca müstesna olanağa rağmen ceketinin bir cebine kanyağı, öbür cebine kanyakçıyı tıkıştırıp orada burada sürten bir hayasız, bir vefasız, bir şursuz olup çıktım. Kardeşimse önüne dikilen bütün şer manileri bir bir devirip yoluna devam eden bir kahramandı elbet. Babama gelince, düşünen Su-lâvlarla nefret, düzüşen Su-lâvlarla aşk ilişkisi sürmekteydi.

Yani, orta derece ezilmiş ailemizin yarımılığıyla daha da tehlikeli bir muhteva edinen eksik münevverliğinden kaynaklı beklentileri fazla ışıltılı, iki oğuldan büyüğüne biçtiği hayat kıyafetleri fazla şatafatlı ve boldu. Suretim-

de aile büyüklerinin sağlama yapabilmesini sağlayacak derli toplu bir kerrat yerine, mührü çoktan vurulmuş bir tasdikname taşıyordum. Onların gözünde ben, şerre kadem basmıştım.

* * *

Dediğim gibi, kardeşimin kaybına dek payidar cumhuriyetimize bağlı zavallı ailemizi benzerlerinden ayıran hiçbir çikıntı yoktu. Ailemizin en küçük ferdi babama göre teröristler öldürdü. Anneme bakılırsa onu öldüren, sokağın köşesinde kivi, muz, çilek satan Xırbo'ydu. Bense kafa dengi arkadaşlarla yaş muhabbetlerde iyice zurna olduğumda, kardeşimin bok yoluna gittiğini söyleyecek kadar düşmüş vaziyetteydim. O vakitler, sonradan bir miktarını zımbalayacak olduğum Xırbo soyuyla tanışıklığım iki sap muz, bir şiş kebaptan ibaretti ve sikimde bile değillerdi.

Ailenin kalan kadrosu, gidenin hatırasını, hayatın sonradan iyiden iyiye meyledecekleri taraflarına doğru çekti. Önceleri memleketin bütün hikâyesini maaş bordrosundan okuyan, kökü dışarıda dinsizlerle dinlilere arada bir küfretmek haricinde suya sabuna katıyen ilişmeyen babam, evin her köşesini kardeşimin irili ufaklı fotoğrafları, ilaveten Ulu Önder'in büstleri ve tabloları ile donatarak işe başladı. Oğlunun zayıyından ülkenin ne kadar kutsal bir toprak parçası olduğu ve o parçanın hatırı sayılır bir parçasının nasıl da elden gidivermenin eşğine geldiği yönünde dersler çıkaran babam, kendisiyle aynı vaziyetteki acılı ihtiyarlarla yarı şuurlu vatanperverlik gösterileri sergilemeye girişti.

Nasıl soğutacağını bilemediği kalbindeki evlat yanığıyla, caddeleri öfkeli sarhoşlar gibi bir aşağı bir yukarı arşınlamaya koyuldu. Art arda kalkan asker cenazelerin-

de, bir müddet sonra sadece oğlunun adını haykırdığı için kolundan tutulup nazikçe çekildiği ıssız köşelerde, milli mücadele nutukları atmasıyla tanındı. Xırboların tantanalı bir operasyonla ücra bir ülkede yakalanıp memlekete getirilen liderinin idamını talep eden yaşlılar topluluğunun en önüne fırlayıp, gözlerinden alevler, ağzından tükürükler saçarak yaptığı dokunaklı konuşma ülkenin bütün televizyonlarında ibret mahiyetinde yer bulunca, şöhreti milli bir boyut da kazanmış oldu.

Fakat zamanla yatıştı, Ulu Önder'in tablolarıyla kardeşimin fotoğraflarını duvarlarına tespah taneleri misali dizdiği odasında, kendisini gazete haberlerini tetkik edip vatan hainlerini, irtica mihraklarını, mestur bölücüleri teşhis faaliyetine adadı. Kalan kısmını gazetelere upuzun şikâyet mektupları yazarak tamamladığı ömrü boyunca "Xırbo" kelimesini ülkenin canına kastetmiş hainlerin parolası saydı, o kelimeyi ağzına alanlara, uç uca eklediği sigaraların dumanları arasından ana avrat düz gitme refleksi göstermeyi hiç ihmal etmedi.

Annem farklı bir mecraya aktı. Kardeşimin vefatı onun ruhunda siyasi değil, ilahî tesirler bıraktı. Din, ibadet ve muaşeret meselelerinde, ülkenin iç bölgelerinden gelme köy çocuğu babamı sık sık fazla mutaassıp ve kaba saba olmakla tenkit eden, Bol-kan diyarlarından göçmüş ailesinin, bir kez olsun doğru düzgün izah edemediği mazisinden kentliliğe, inceliğe ve medeniliğe dair gurur verici ipuçları derleyen annem, günün birinde, "Ben bi kutlu ışık gördüm!" deyip salonun ortasına bordo bir seccade seriverdi ve bir daha da onun üzerinden kalkmadı. Ömrünce tek satır dua dökülmemiş olduğunu iyi bildiğim dudaklarında, ânında daimi bir kıpırtı hasıl oldu. Kendi kavlince mırıldandığı o dualarda ne anlatıyordu bilmiyorum, lakin ona, namaz kılarken yüzünü kible ye-

rine hep şimale çevirdiğini bir kez olsun söyleyebilseydim, sevaba girer miydum veya ne gerek vardı?

Benim halimse haraptı. Sırtına iri ümitler vurduğu küçük oğlunu hayırsız arkadaşlardan uzak tutmak hususunda ihtisas sahibi olan babamın, onu bizzat evin içinde dolaşan bir kopuğa yaklaştırması düşünülemezdi elbet. Ama onun bu sahada gösterdiği onca gayrete rağmen, kardeşimle ben birbirimize aşkla bağlanmıştık. Babam, oyuna dalıp biraz fazla kıkırdayarak yakınlaştığımızda veya herhangi bir muhabbeti biraz fazla uzattığımızda tepemize dikilir, kardeşimi odasına yollayıverirdi. Kardeşim giderken, bana bakıp güzel gözlerini hınzırca kırpar, ben babamın ensesine doğru ayıp hareketler çekerken gülmek için kendini zor tutardı. Tabii ki kardeşimin yıldızlı pekiyiler için ferah feza çalışabileceği bir odası vardı, bense salonun bir köşesinde, gece serilip sabah dürülen küf kokulu bir döşekte uyur, sokak lambasının pencereden sızan ışığı altında belagatli hayvanlarla harman olurdum.

Kardeşimi çok severdim ben, herkesten beş kat fazla severdim. İyi kalpli, sessiz sedasız bir çocuktum. Yüzünden hiç eksik etmediği o ince tebessüm eşliğinde mahalle kedilerini beslerken, mahalle ihtiyarlarına ekmek mercimek taşırken, mahalle bebelerine sakız şeker dağıtırken loş duygularla izlerdim onu. Kıskanır mıydım? Arada bir. Gıcık olur muydum? Arada bir. Hayranlık ve gurur duyar mıydım? Daima. Mahalle serserilerinin ona bulaşmasına, onunla taşak geçmesine asla izin vermedim.

Ve ne yalan söylemeli, onunla, beni ziyadesiyle ferahlatan bir ahde bağlandığımızı da düşünmüyor değilim. Ahalinin bütün taltiflerini o almış, benim payıma ise Bat-lantiste gönlümce kürek çekmek düşmüştü. Kardeşim irili ufaklı madalyaları göğsüne yan yana sıralıyor-

... Netamiye ülkesi, öyle böyle değil, çok netameli, pek hassas bi yerdir. Herkesin bin türlü takıntısı, çeşit çeşit sapıklığı, ruhundan söküüp atamadığı kötü hatıraları vardır. Tarihini hatırlasa infilak edecek bi ülkedir...

Har sorunlarla boğuşan, karmakarışık bir Ortadoğu ülkesinde geçiyor; bombaların patladığı, içsavaşların yaşandığı, cellatları ve kurbanlarıyla cayır cayır yanan Netamiye'de. Bu karmaşayı giderecek tek bir kişi, bir "seçilmiş" vardır. Lakin o seçilmiş, ülkenin doğusunda bir yerde askerlik yaparken vurulur. Hayal kırıklığı yaşayan melekler, Tanrı Büyük A'yı da ikna ederek onun yerine abisini, Numune'yi seçerler. Ne var ki Numune pek de sağlam pabuç değildir.

Murat Uyurkulak'ın ilk baskısı 2006'da yapılan ikinci romanı *Har*, hakikatlerle yüzleşmekten kaçındıkça harlanan cehennem ateşini sahneliyor. Fantastik, alegori ve mizahla ironiden güç alarak ülkenin kalpazanlarını, oyunbozanlarını, kandırıkçı meleklerini, unutamayan, unutamadıkça da yamulanlarını ve günbegün sahtekârlaşan bireylerini anlatıyor. Tarih denen kâbusu konu edilerek, insanın ruhuna erişmek için "yaraları kat etmek"ten çekinmiyor.

#tarih #ortadoğu #yakıngeçmiş #içsavaş #unutuş #bellek #cehennem #ironi
#fantastik

 CAN

canyayinlari.com | f | | canyayinlari

roman

ISBN 978-975-07-5857-7

9 789750 758577